

Státní okresní archiv Klatovy

Místní školní rada Ježovy

1870–1950

Inventář

EL NAD č.: 1538

AP č.: 638

Eva Ulrichová

Klatovy 2017

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	4
III. Archivní charakteristika archivního fondu	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	5
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	5
Seznam použitých pramenů a literatury	6
Příloha: Seznam použitých zkratk	7
Inventární seznam	8

Úvod

I. Vývoj původce archiválií

Místní školní rady se zřizovaly na základě zákona č. 48/1868 ř. z., kterým byla vydána pravidla o postavení školy k církvi. Dohlížely na dodržování školských zákonů a nařízení vyšších školských úřadů, na školní docházku a na chování žáků. Dále se staraly o finanční i věcné potřeby školy, včetně školních budov i pozemků. Členové místní školní rady byli voleni ze zástupců školy, obce a náboženských společností. Volební období trvalo tři roky.

Místní školní rada v Ježovech byla zřízena v roce 1870. V té době byla Obecná škola v Ježovech jednotřídní a k ní byly přiškoleny obce Ježovy, Kámen, Trnčí a osady Zderaz a Chlumská. Na schůzi dne 11. října 1903 se místní školní rada usnesla a podala žádost o rozšíření školy na tři třídy k c. k. Okresní školní radě v Přešticích. Výnosem c. k. zemské školní rady ze dne 6. dubna 1904 byla třetí třída povolena od školního roku 1904–1905. Místní školní rada nechala vyhotovit plány a rozpočet na stavbu přístavku ke školní budově, která byla postaven v roce 1832 a přestavěna při zřízení druhé třídy v roce 1890.

Po vzniku Československé republiky v roce 1918 došlo k rozpuštění místních školních rad k 31. prosinci 1920 vládním nařízením č. 605/1920 Sb., o místních radách školních a o místních výborech školních (pro školy menšinové). Nové místní školní rady a místní školní výbory (pro menšinové školy) byly voleny k 1. lednu 1921. Funkční období bylo čtyřleté, náplň činnosti zůstala stejná. Přímý dozor nad činností rady vykonávali okresní a zemští školní inspektoři.

V období okupace bylo vládním nařízením č. 115/1941 Sb., o složení místních (újezdních) školních rad, ustanoveno, že členy místní školní rady jmenoval přednosta okresního úřadu. Výnosem Okresního úřadu v Přešticích ze dne 23. května 1941 byli dne 11. července 1941 jmenováni členové Místní školní rady v Ježovech. K další změně došlo v roce 1943, kdy se nařízením ministra školství č. 302/1943 Sb., o místní školské správě, zrušily místní školní rady. Jejich pravomoc přešla na starostu obce v sídle školní rady, nebo mohl být k tomuto účelu jmenován jiný člen obecní rady, v případě potřeby i jiná osoba (pověřený představený školní obce). Podle tohoto nařízení byli dne 2. května 1944 na schůzi zástupců školní obce ustanoveni Jan Mlynařík, bývalý předseda místní školní rady, jako pověřený představený školní obce a Jaroslav Daneš, řídící učitel, jako jeho zástupce.

K obnovení místních školních rad v roce 1945 došlo na základě výnosu MŠO č. 96/1945 (pokyny o úřadování školních úřadů (orgánů) místní, okresní a zemské správy). Jejich činnost se

řídila vládním nařízením z roku 1920. Dne 21. prosince 1945 na schůzi místního národního výboru byla zvolena nová místní školní rada, která na své schůzi konané dne 9. května 1946 převzala od bývalých členů úřední knihy a razítka.

Činnost místních (újezdních) školních rad ukončil zákon č. 279/1949 Sb., o finančním hospodaření národních výborů, podle kterého byly od 1. ledna 1950 zrušeny školní obce. Jejich práva a závazky přešly na stát a finanční prostředky se staly součástí rozpočtu místního národního výboru v obci, v níž měla škola sídlo. Dne 9. března 1950 Místní školní rada v Ježovech schválila na své poslední schůzi účty za rok 1949.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dochované archiválie se pravděpodobně po celou dobu existence místní školní rady nacházely v budově školy. V roce 1959 - přír. č. 227/59 byly předány Národní školou Ježovy do Okresního archivu v Přešticích, ze kterého po začlenění obce Ježovy do okresu Klatovy byly 6. 9. 1963 - přír. č. 157/63 delimitovány do Okresního archivu v Klatovech. Další předání bylo dne 17. 2. 1998 - přír. č. 9/98 Základní školou Švihov.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Časový rozsah fondu je 1870–1950. Jazykem archiválií je čeština. Archiválie jsou poškozeny prachem.

Fond obsahuje 4 úřední knihy z let 1899–1950, 1 podací protokol z let 1889–1903 a 2 kartony spisů z let 1870–1948. Ve spisech jsou zápisy ze schůzí (inv. č. 6) z let 1875–1946, převážná část z nich od 6. 1. 1875 do 9. 7. 1899 doplňuje knihy zápisů ze schůzí a další část od 11. 11. 1900 do 30. 6. 1946 jsou opisy z knih zápisů ze schůzí.

Při zpracování fondu došlo ke změně časového rozsahu z 1826–1949 na 1870–1950 z toho důvodu, že a ve spisech byly nalezeny dokumenty z let 1826–1899, které patří do Národní školy Ježovy, EL NAD 1308, kam byly vnitřní změnou č. 2/1538 (čj. SOAP/040-0833/2016 ze dne 29. 8. 2016) přesunuty. Jedná se konkrétně o 2 úřední knihy z roku 1852 a 1 karton spisů z let 1826–1899. Dále v knize zápisů ze schůzí je záznam z 9. 3. 1950.

Další změna nastala v počtu evidenčních jednotek, kdy byly ve spisech nalezeny 4 knihy, a to 2 knihy místní školní rady z let 1906–1948 (knihy zápisů z let 1906–1913 a hlavní kniha z roku 1948) a 2 knihy národní školy z roku 1952 (poznámenání pilnosti). Fond tak obsahoval celkem 6 knih, z nichž 2 byly přesunuty do fondu Národní školy Ježovy (viz výše).

Při pořádání fondu nebyla provedena žádná vnitřní skartace.

Pořádání a inventarizace fondu proběhly podle vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále podle Metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010 a jeho dodatků čj. SOAP/006-1300/2014, Základních pravidel pro zpracování archiválií čj. MV-46913/AS-1/AS-2013 a Metodického pokynu Archivní správy MV v Praze čj. AS/1-2-2020/99.

Pro uspořádání archiválií daného archivního fondu bylo použito následující pořádací schéma:

- I. Úřední knihy
  - a) Správní knihy
  - b) Účetní knihy

- II. Spisový materiál
  - a) Registraturní pomůcky
  - b) Spisy

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond obsahuje 3 knihy zápisů ze schůzí z let 1899–1950, ve kterých je uvedeno složení místní školní rady a popis její činnosti v daných volebních obdobích. Také se dochoval podací protokol z let 1889–1903 a spisy z let 1870–1949. Ze spisů lze čerpat údaje např. o zanedbání docházky žáků, kdy byli rodiče vyzýváni místní školní radou k posílání žáků do školy. Zápisy ze schůzí (spisy) z let 1875–1946 převážně doplňují 3 knihy zápisů. Dále z úřední korespondence s okresní školní radou můžeme získat informace o celkové činnosti místní školní rady. Korespondence s farními úřady se týká změn v rozvrhu vyučování náboženství. V korespondenci s jinými školami se jedná hlavně o oznamování přestěhování žáků. Z 1 hlavní knihy z roku 1848 a finančních materiálů z let 1875–1948 je možné získat údaje o finančních nákladech na činnost školy.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond zinventarizovala v roce 2016 a archivní pomůckou opatřila v roce 2017 ve Státním okresním archivu Klatovy Eva Ulrichová.

Seznam použitých pramenů a literatury

SOkA Klatovy, fond *Národní škola Ježovy*, knihy inv. č. 1, 2.

SOkA Klatovy, fond *Archiv obce Ježovy*, knihy inv. č. 1, 2, 14.

SOkA Klatovy, fond *Místní národní výbor Ježovy*, kniha inv. č. 1.

Říšský zákoník (Reichsgesetzblatt). Vídeň: c. k. dvorní a státní tiskárna, 1868.

Sbírka zákonů a nařízení státu československého. Praha: Státní tiskárna, 1920.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1941.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1943.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé. Praha: Státní tiskárna, 1949.

Věstník ministerstva školství a osvěty. Praha: Státní nakladatelství, 1945.

JANÁK Jan, HLEDÍKOVÁ Zdeňka, DOBEŠ Jan. *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

TOPINKA, Jiří a kol. Příspěvek k pořádání školských fondů, *Archivní časopis*, 2008, roč. 58, č. 2.

Příloha: Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
AS	archivní správa
bm	běžný metr
c. k.	císařsko-královský
čj.	číslo jednací
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
evid. jedn.	evidenční jednotka
inv. č.	inventární číslo
kar	karton
MŠO	Ministerstvo školství a osvěty
MŠR	místní školní rada
MV	Ministerstvo vnitra
OŠR	okresní školní rada
ppr	podací protokol
přír. č.	přírůstkové číslo
roč.	ročník
ř. z.	říšský zákoník
Sb.	sbírka zákonů
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOKA	státní okresní archiv
ukn	úřední kniha

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
I. Úřední knihy			
a) Správní knihy			
1	Zápisy ze schůzí (23. 7. 1899 – 11. 1. 1906)	1899–1906	ukn 1
2	Zápisy ze schůzí (25. 2. 1906 – 12. 5. 1913)	1906–1913	ukn 2
3	Zápisy ze schůzí (16. 11. 1924 – 9. 3. 1950)	1924–1950	ukn 3
b) Účetní knihy			
4	Hlavní kniha	1948	ukn 4
II. Spisový materiál			
a) Registraturní pomůcky			
5	Podací protokol (1. 4. 1889 – 14. 9. 1903)	1889–1903	ppr 1
b) Spisy			
6	Zápisy za schůzí (6. 1. 1875 – 30. 6. 1946)	1875–1946	kar 1
7	Úřední korespondence – OŠR	1870–1929	kar 1
8	Úřední korespondence – přiškolené obce	1883–1938	kar 2
9	Úřední korespondence – farní úřady	1883–1925	kar 2
10	Úřední korespondence – školy a MŠR	1888–1924	kar 2
11	Úřední korespondence – učitelé	1892–1929	kar 2
12	Úřední korespondence – rodiče žáků	1891–1913	kar 2
13	Úřední korespondence – berní úřad	1891–1948	kar 2
14	Seznamy dětí – osvobození od školní docházky (1889–1898) – propuštění ze školy (1890–1921) – zameškání školy (1888–1901) – seznam dětí obce Zderaz (1898)	1888–1921	kar 2
15	Pozvánky na schůzi MŠR	1885–1937	kar 2
16	Rozpočty místní školní obce	1875–1948	kar 2
17	Příjmy a výdaje	1888–1948	kar 2
18	Přestavby a opravy školy (smlouvy, účty)	1877–1941	kar 2
19	Pojistné smlouvy	1943, 1948	kar 2

Název archivní pomůcky:	Místní školní rada Ježovy
Značka archivního fondu:	MŠR Ježovy
Časové rozmezí:	1870–1950
Počet evidenčních jednotek:	7 (4 úřední knihy, 1 podací protokol, 2 kartony)
Počet inventárních jednotek:	19
Rozsah v bm:	0,26
Stav ke dni:	23. 3. 2017
Zpracovatel archivního fondu:	Eva Ulrichová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Eva Ulrichová
Počet stran:	10
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Pavel Havlovič dne 23. 3. 2017– čj. SOAP/040-0265/2017